

v večjih narodih v stotisočeri izvodih, a v Slovencih navadno natisnejo leposlovno knjigo le tritisočkrat do pettisočkrat.

Sedaj imajo vsi omikani narodi obilico vsakovrstnih pisateljev in pesnikov. Toda pisatelj ali pesnik ne more biti vsakdo, zakaj pisateljstvo ni obrt ali rokodelstvo, ampak je velika umetnost. Pravi umetnik pa postane le tisti, ki ima že od rojstva poseben duševni dar, to je sposobnost za umetnost. Toda sama umetniška sposobnost še tudi ne naredi umetnika. Vsak se mora sam za svoj umetniški poklic mnogo učiti, se mnogo uriti, premišljati, opazovati in poizkušati. »Vaja naredi mojstra,« pravi pregovor. Za noben poklic pa ni potrebno toliko vaj kakor ravno za umetniški. Brez izredne pridnosti in železne vztrajnosti ne postane nihče pravi umetnik in nobeden umetnik velik in znamenit v svojih delih.

Med pisatelji so razlike. Nekateri ne morejo spisati ničesar posebnega, drugi pišejo z lahkoto jako duhovito in prikupljivo, a tretji z vsemi svojimi umetniškimi deli visoko nadkriljujejo svoje navadne pisateljske tovariše. Te razlike stopnjujejo po veličini prirojene duševne zmožnosti in telesne marljivosti. To se pravi z drugimi besedami: Čim več pisateljskega daru podeduje kdo po starših in čim bolj se trudi in vežba v pisateljstvu, toliko večji umetnik postane. K pisateljem prištevamo tudi pesnike, a ti so redkejši in večji umetniki nego navadni pisatelji, ki pišejo le v nevezani pisavi ali tako zvani prozi. Tudi pesniki znajo pisati v taki pisavi, toda poslužujejo se je navadno le za pisma in kake manjše slovstvene razprave. Veliki pesniki pa niso nikdar tudi veliki pisatelji, ker oboje v eni osebi je prenaporno, torej preveč!

Pisatelji so dosedaj napisali in nakopičili ogromno število knjig. V njih so popisali vse, kar more človek obseči in doseči s svojimi peterimi telesnimi čutili, s svojim umom in z domišljijo. Na zemlji ni vidne in dosežne stvarce, ki bi že ne bila popisana in vpodobljena v knjigah.

(Dalje.)

Sredi vasi.

*Polnoči je ura bila,
pevci so peli sredi vasi,
pesem pa z zvonom se je glasila,
pesem pojoča sredi vasi.*

*Petje z zvonom je umolknilo,
petje pojoče sredi vasi.
Tiho, samotno ko prej je bilo,
prej opolnoči sredi vasi.*

Planinec.

